

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Jiří Hendrich

Název práce: *Přejmenování ulic a veřejných prostranství jako forma vyrovnání se s komunistickou minulostí.*

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): Ondřej Matějka

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

J. Hendrich si ve své práci vytknul jako základní cíl přispět ke zkoumání propojení mezi změnou místních názvů (ulice, veřejná prostranství) a procesem vyrovnání se s obtížným, konfliktním odkazem nedávné minulosti v současné české společnosti. Empirické jádro práce tvoří analýza konkrétního případu: autor lokalizoval všechny obce v České republice, kde existuje do dnešních dnů ulice obsahující ve svém názvu odkaz k Pohraniční stráž a pokusil se zachytit lokální postoje k tomuto fenoménu, resp. ne/vůli ke změně takového názvu.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Autor postupuje logicky: v přehledu literatury se zaměřil na relevantní oblasti (ovšem téměř výhradně českého) výzkumu týkající se vyrovnávání se s komunistickou minulostí a konkrétněji přejmenovávání názvů ulic spojených s obdobím 1948-1989. Příliš mnoho prostoru následně věnoval exkurzu k základním pojmům ve studiu onomastiky, toponomastiky a urbanonym. Bohužel ovšem nezpracoval širokou a bohatou historiografii mapující fenomén politicky motivovaných změn místních názvů v jiných post-diktátorských kontextech (byť by stačilo zadat do jakékoli akademické databáze odpovídající klíčová slova). Jen na základě podrobné analýzy této aktuální historiografické debaty by se mu mohlo podařit zformulovat relevantní otázky pro svůj výzkum. Pak by J. Hendrich nepochybně dokázal i lépe operacionalizovat zajímavý nápad zachytit (ne)existující lokální debaty spojené s přezívajícími místními názvy odkazujícími ke komunistické minulosti. Jeho pokus vyprovokovat lokální debatu skrze podnět k přejmenování ulice by metodologicky dokázal opravdu kvalifikovaně posoudit sociolog či analytik lokálních samospráv, ale i pro méně informované historicko-společenskovední oko oponenta je výrazná a problematická absence hlubší metodické/metodologické rozvahy nad takovým „experimentem“. Podobně frapantně chybí reflexe nad přípravou, designem a průběhem dotazníkového šetření. Problémem je i nepřítomnost sofistikovanější statistické rozvahy nad výpovědní hodnotou získaných dat.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Jazykově a stylisticky je práce v pořádku. Z formálního hlediska můžeme zaznamenat nedostatky v poznámkovém aparátu – např. autor neužívá zkrácenou opakovanou citaci.

4. KONTROLA ORIGINALITY TEXTU

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:

7% [x] Theses [] Turnitin [] Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly: Akceptovatelná míra shody.

5. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Jde o opravdu obtížně hodnotitelnou práci: opravdu zajímavý nápad (zaměření se na současné, dobře ohraničitelné lokální reálie v kontextu důležité sociálně-vědní i politické debaty nad fenoménem vyrovnávání se s hluboce konfliktní minulostí) se bohužel nepotkal s nezbytnou přesněji zaměřenou analýzou relevantní literatury (nutně přesahující českou produkci) a především jasným metodologickým zakotvením různých technik výzkumu na hraně historie, sociologie, analýzy fungování místních samospráv.

6. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Autor by se měl především pokusit reagovat na zásadní připomínky formulované v bodě 2 a 5.

Zbyde-li čas a prostor, mohl by se taky zamyslet nad vhodností výběru zaměření na ulice obsahující v názvu odkaz k instituci Pohraniční stráže (do jaké míry v tomto odkazu je/není pro respondenty čitelné propojení s komunistickou minulostí – potvrzení/vyvrácení této premisy by nepochybně mělo být součástí pečlivěji promyšleného dotazníkového šetření pokoušejícího se zachytit relevanci postoje místních obyvatel k tomuto názvu ve vztahu k otázkám nad vyrovnáváním se s obdobím 1948-1989 v českých dějinách).

7. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (A-F):

Práci doporučuju k obhajobě, přestože je dle mého názoru na hraně průchodnosti: v případě přesvědčivého vysvětlení základních nedostatků práce navrhuju hodnocení stupněm E.

Datum: 8.1.2024

Podpis: Ondřej Matějka

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.